

L136

Den 5. april 2011

Hvad er problemet med justitsministerens forslag til ændring af erstatningsansvarsloven – kort fortalt?

Forslaget forkorter den periode, hvori skadelidte har ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, uden at skadelidte kompenseres herfor

I L136 foreslår regeringen en ligestilling af fritids- og arbejdsskader. Ligestilling er i sig selv retfærdig og ønskelig.

Lovforslagets anden del er derimod meget problematisk. Forslaget betyder, at erstatningerne vil blive mindre og omvendt vil forsikringsselskaberne spare mange penge.

Med forslaget genindfører man reelt stationærtidspunktet, som man forlod med erstatningsreformen i 2002, og ændrer samtidig Højesterets fortolkning af erstatningsansvarsloven.

Dertil kommer, at lovforslaget vil udhule den erstatning, som de skadelidte fremover skal leve for. Det sker teknisk ved, at forsikringsselskaberne kan kræve allerede udbetalt erstatning tilbage fra skadelidte. Det gælder også erstatning som den skadelidte allerede har anvendt til sin forsørgelse.

Skadelidtes retstilling nu

Højesteret har fastslået, at forsikringsselskaber efter den nugældende lov skal betale tabt arbejdsfortjeneste indtil det tidspunkt, hvor de er klar til at udbetale erhvervsevnetabserstatning.

Størrelsen af erhvervsevnetabet skal være fastsat enten af Arbejdsskadestyrelsen (§ 10) eller af forsikringsselskabet, og procenten skal være et realistisk bud på, hvad det endelige erhvervsevnetab vil være. Det betyder, at forsikringsselskaberne ikke kan nøjes med at udbetale minimumserstatningen på 15 pct. De kan først stoppe erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, når man nogenlunde sikkert kan vurdere den endelige nedsættelse af erhvervsevnen og der skal så udbetales hvad der svarer til denne nedsættelse

Der er altså tre begivenheder, som indtræder på samme tidspunkt: (1) Udbetalingen af tabt arbejdsfortjeneste standses. (2) Man fastsætter den realistiske endelige erstatning for nedsat erhvervsevne. (3) Og samtidig bliver erstatningen rent faktisk udbetalt.

Dermed har forsikringsselskabet nu en interesse i den hurtigst mulige sagsbehandling og samtidig er der ikke en periode, hvor den skadelidte er uden indtægt. Skadelidte er sikret en løbende forsørgelse. Han får en løbende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, indtil han får en erhvervsevnetabserstatning, der har en størrelse, der skal dække hans fremtidige indtægtstab.

Lovforslaget ændrer på dette, selvom formålet med at ændre loven var at sikre arbejdsskadede en længere periode med tabt arbejdsfortjeneste. Forlængelsen vil kun ske for en lille gruppe, hvorimod alle skadelidte med en varig nedsættelse af erhvervsevnen vil blive dårligere stillet.

Føringet retstilstand for skadelidte – følger af regeringens forslag

Efter lovforslaget vil de tre begivenheder – standsning af tabt arbejdsfortjeneste, fastsættelse af en realistisk endelig erstatning og udbetaling af erhvervsevnetabserstatningen – fremover kun undtagelsesvis indtræde på samme tidspunkt, og det er meget problematisk.

Man kan f.eks. forestille sig en situation, hvor en skadelidt er kommet så alvorligt til skade, at man inden for de første uger eller måneder kan forudse, at vedkommende vil få et erhvervsevnetab på mindst 15 pct. (amputation af en arm eller et ben, omfattende hjerneskade eller lign.), men den endelige størrelse og dermed den endelige erstatning vil først langt senere kunne afgøres realistisk.

Efter lovforslaget vil dette tidlige tidspunkt være det tidspunkt, hvor erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste stopper – men det er ikke realistisk, at der på dette tidlige tidspunkt vil være en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen efter § 10, og minimumserstatningen vil nemt kunne være forbrugt til løbende forsørgelse langt inden, det er muligt at vurdere tabet endeligt.

Der er således ikke sammenfald – i faktisk tid – mellem stop af udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste og fastsættelse og udbetaling af det beløb, som skal dække den fremtidige forsørgelse endeligt.

De næste sider giver to eksempler, som belyser forslaget økonomiske konsekvenser for skadelidte m.fl. Eksempel 2 er illustreret ved en tidslinje, vedlagt som bilag.

Her følger 2 eksempler på forringelser, hvis de foreslåede regler skulle have været anvendt:

Eksempel 1: Ulykkestilfælde i 2002

Kvinde 37 år på skadestidspunkt med en årsløn på kr. 360.000,00.

Skadelidte modtog fuld løn frem til og med 31. januar 2009.

Var herefter på sygedagpenge frem til og med den 31. marts 2010 til hun blev visiteret til fleksjob den 14. april 2010, hvorefter hun overgik til ledighedsydelse.

Arbejdsskadestyrelsen fastsatte ved vejledende udtalelse den 24. september 2010 erhvervsevnetabet til endeligt 50 pct.

Gældende ret:

Efter gældende ret, har skadelidte krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til den 24. september 2010. Kravet kan for perioden efter lønophør den 1. februar 2009 og frem til 24. september 2010 opgøres til kr. 610.000,00.

I denne periode er der betalt sygedagpenge med kr. 190.000,00.

Erstatning efter gældende ret:

Tabt arbejdsfortjeneste: kr. 610.000,00

Skat af tabt arbejdsfortjeneste: kr. 244.000,00 (40 pct. af 610.000,00)

Erstatning for erhvervsevnetab: kr. 2.106.800,00.

Skadelidtes nettoerstatning i alt: 2.472.800,00 (366.000,00 + 2.106.800,00)

Sygedagpenge, som kommunen kan gøres regres for: kr. 190.000,00

Erstatning udmålt, hvis lovforslagets regler havde været gældende:

Såfremt de med lovforslaget foreslåede regler havde været gældende, så ville Arbejdsskadestyrelsen have udtalt, at det allerede i maj 2005 var muligt at vurdere, at der ville blive et erhvervsevnetab på mindst 15 pct.

Der ville således ikke have været ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, da den tabte arbejdsfortjeneste vedrører perioden fra 1. februar 2009 til den 24. september 2010.

Forsikringsselskabet vil derfor kunne modregne kr. 610.000,00 i erstatning for erhvervsevnetab, der således af forsikringsselskabet vil blive udbetalt med kr. 1.496.800,00, skadelidte vil dog kunne få kr. 244.000,00 retur fra SKAT, hvis skadelidte husker det. Nettoerstatning på udbetalingstidspunktet for erhvervsevnetab således kr. 1.740.800,00 og ikke kr. 2.106.800,00 som efter gældende ret.

Staten mister således skatteindtægt på kr. 244.000,00.

Kommunen vil ikke kunne gøre regres for sin sygedagpengeudgift på kr. 190.000,00.

Skadelidte mister kr. 366.000,00

Forsikringsselskabet sparer kr. 800.000,00.

Eksempel 2 Ulykkestilfælde i 2008:

Mand 29 år på skadetidspunkt med en årsløn på 340.000,00.

Opsagt med lønophør efter ca. 1 måned. På sygedagpenge 2 år og derefter tilkendt førtidspension med virkning fra 1. august 2010. Arbejdsskadestyrelsen fastsætter ved vejledende udtalelse den 26. september 2010 erhvervsevnetabet til endeligt 65 pct.

Gældende ret:

Efter gældende ret, har skadelidte krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til den 26. september 2010.

Kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan for perioden efter lønophør den 1. august 2008 og frem til 26. september 2010 opgøres til kr. 420.750,00. (828.750,00 (2 år og 2 måneders løn med tillæg af ferie) – 380.000 (2 års sygedagpenge) – 28.000,00 (2 måneders førtidspension)).

I denne periode er der således betalt sygedagpenge med kr. 380.000,00.

Erstatning efter gældende ret:

Tabt arbejdsfortjeneste: kr. 420.750,00

Skat af tabt arbejdsfortjeneste: kr. 168.300,00 (40 pct. af 420.750,00)

Erstatning for erhvervsevnetab: kr. 2.375.750,00.

Skadelidtes nettoerstatning i alt: 2.628.200,00 (252.450,00 + 2.375.750,00)

Sygedagpenge, som kommunen kan gøres regres for: kr. 380.000,00

Erstatning udmålt, hvis lovforslagets regler havde været gældende:

Såfremt de med lovforslaget foreslåede regler skal anvendes ved udmålingen, så vil Arbejdsskadestyrelsen meget vel udtale, at det allerede efter 6 måneder og således senest 31. december 2008 var muligt at vurdere, at der ville blive et erhvervsevnetab på mindst 15 pct.

Der ville således ikke have været ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for tiden fra den 1. januar 2009 til den 26. september 2010. Erstatningen for denne periode kan opgøres til kr. 341.375,00 (669.375,00 (21 måneders løn á 31.875) – 300.000,00 (sygedagpenge i 19 måneder) – 28.000,00 (førtidspension i 2 måneder)).

Forsikrings-selskabet vil derfor kunne modregne kr. 341.375,00 i erstatning for erhvervsevnetab, der således af forsikrings-selskabet vil blive udbetalt med kr. 2.034.375,00, skadelidte vil dog kunne få kr. 136.550,00 retur fra SKAT, hvis skadelidte husker det. Nettoerstatning på udbetalingstidspunktet for erhvervsevnetab således kr. 2.170.925,00 og ikke kr. 2.375.750,00 som efter gældende ret.

Staten mister således skatteindtægt på kr. 136.550,00.

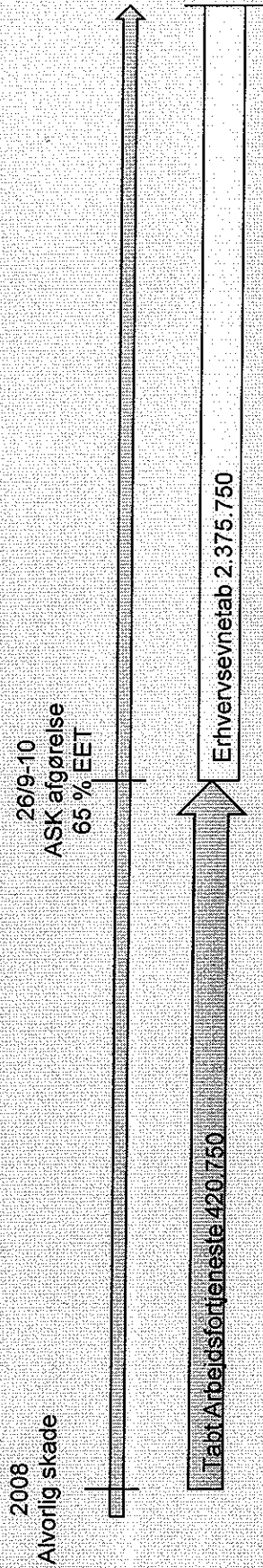
Kommunen vil ikke kunne gøre regres for sin sygedagpengeudgift på kr. 300.000,00.

Skadelidte mister kr. 204.825,00

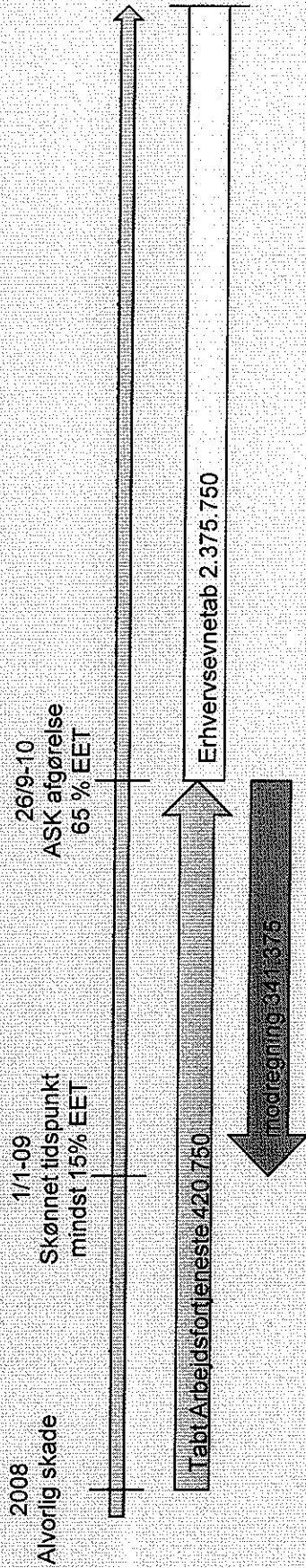
Forsikrings-selskabet sparer kr. 641.375,00.

Eksempel 2: Ulykkestilfælde 2008 (bilag til LO-notat om L136, 5/4 2011)

Gældende Ret

L136

Skattekonsekvens:
DP refusion til kommunen: -136.550
Skadelidte mister: -300.000
Forsikringselskab sparer: -204.825
641.375